

MORGEN WORD IK NUCHTER

WARD HULSELMANS

Morgen word ik nuchter

Brieven van een vader
aan zijn stiefzoon

'De smaak van nederigheid is nooit bitter.
We worden beloond als we onze
nederigheid tonen door hulp te vragen.'

– Basistekst NA

Soms kijk je in de spiegel en zie je iemand anders. De onschuldige jongen die je vroeger was, de miljonair die je nooit zal worden of – als je ouder wordt – je eigen vader.

Die zondagochtend, toen ik me klaarmaakte om Pieter op het vliegtuig naar Kaapstad te zetten, waar hij onder streng regime zou moeten gaan afkicken van zijn cocaïneverslaving, keek ik in de spiegel en ik zag twee mensen: op de voorgrond de alcoholverslaafde die ik zelf jaren was geweest en daarnaast, iets naar achter, de gebruikte, relaxte en ongeschoren veertiger die ik in mijn verbeelding écht had willen zijn: mijn betere, maar onbestaande ik.

Zijn linnen hemd stond open en zijn haar was gebleekt door de zon. Het was lang geleden dat ik hem had gezien, maar die ochtend was hij dichterbij dan ooit, alsof hij vermoedde dat ik hem nodig had.

Hij bestond weliswaar enkel in mijn verbeelding, maar toen ik jaren geleden met vallen en opstaan van de drank probeerde af te komen, was de rol die mijn betere ‘ik’ speelde, doorslaggevend geweest. In mijn slechtste momenten klampte ik me aan hem vast als een duivel aan een ziel en uiteindelijk redde hij me ook, omdat ik bleef geloven dat ik in hem zou reïncarneren.

Als u zelf verslaafd bent geweest, begrijpt u zeker wat ik bedoel, maar misschien heeft iedereen wel zo’n betere ik, wiens uitgestoken hand je al dan niet kan grijpen.

Om bij mijn eigen alter ego te blijven: ik stelde me hem voor als een piloot die – nuchter geworden – aan de kost kwam door in een knalgeel vliegtuigje de post te bezorgen op de Polynesische eilandjes in de Stille Zuidzee. Hoe ik aan dit beeld kwam, herinner ik me niet, maar net zo fanatiek als hij gevaarlijke landingen maakte op

de tropische atollen, geloofde mijn piloot dat er iets goeds in mij verborgen lag. Iets wat me op hem deed lijken en dat me in staat zou stellen uit mijn verslavingshel te kruipen. Hoewel niets tussen ons echt is gebeurd en alles op verbeelding berustte, ben ik vooral dankzij hem nuchter geworden. Tot vandaag leeft er een stukje van hem in mij.

Een tijd geleden liep ik in Brussel langs een speelgoedwinkel die uitverkoop hield. In de etalage stond een schaalmodelletje van een Piper J3C, precies het toestel waarin mijn held rondvloog boven de Stille Zuidzee. Ik ging de winkel in, ik kocht het en het staat nog altijd op mijn bureau.

Terwijl ik die zondagochtend van Pieters vertrek de trap afkwam en mijn hemd dichtknoopte, scheen het ochtendlicht schuin naar binnen en één straal viel precies op het knalgele vliegtuigje op mijn bureau. Ik bleef verrast staan op de voorlaatste trede. Ineens wist ik hoe ik mijn eigen ervaring kon toepassen op Pieter – of Pi, zoals ik hem ook noemde.

Terwijl hij die drie maanden probeerde af te kicken, moest ik hem vertellen dat ook ik verslaafd was geweest; niet aan coke, maar aan alcohol. Ik had mijn verslaving altijd voor hem verborgen gehouden, maar nu was het tijd om met de waarheid voor de dag te komen. Hij moest beseffen dat hij niet alleen stond.

Maar ik zou nog verder gaan, ik zou hem betrekken in de wereld van mijn piloot, die zelf ook verslaafd was geweest. Ik zou precies vertellen hoe mijn piloot in de Stille Zuidzee terecht was gekomen, hoe hij zich op Tahiti in het diepst van zijn wanhoop probeerde dood te drinken en hoe hij net op tijd de juiste persoon ontmoette die hem aan het vliegtuigje hielp.

Ik nam me voor dit verhaal in stukjes te vertellen. Elk stukje zou Pieter helpen en steunen. Ja, dat was het: ik zou hem elke week per mail twee brieven sturen. Ik zou mijn eigen leven en dat van mijn alter ego vertellen in feuilletonvorm, als een avontuur in afleveringen, zoals hij die 's nachts op Netflix bekeek.

Ik keek op mijn horloge. Ik had nog een uur. Ik zocht papier en een envelop en begon aan de eerste brief, die ik tussen zijn bagage zou verbergen. Als hij in Kaapstad zijn koffer opende, zou hij lezen wat ik van plan was – en nog veel meer van wat hij nu nog niet wist.

1

PIETER

Beste Pieter,

Als je deze brief vindt, ben je al op je kamer in Kaapstad en is je gezegd dat je de eerste weken het safehouse niet mag verlaten; je zal opgesloten blijven. Ik heb je dit niet verteld toen ik je vanmorgen op het vliegtuig naar Zuid-Afrika zette, anders was je niet vrijwillig vertrokken.

Misschien mag je de tweede maand een paar keer onder begeleiding naar buiten, als ze je tenminste vertrouwen – wat ik na zo'n korte tijd nooit zou doen.

Wat je ook nog niet weet, is dat ik voorafbetaald heb voor een derde maand. Als je je goed gedraagt, kan je dus op zijn vroegst in juni naar huis.

Je moeder houdt je kamer hier gereed, maar ik hoop dat je in Kaapstad blijft, daar werk zoekt en leert omgaan met geld in plaats van het te vergooien aan alcohol en cocaïne. Je bent intussen al 31! Je hoeft je verblijf ginder niet terug te betalen. De schade die je de laatste twaalf jaar hebt aangericht is allang niet meer in geld uit te drukken.

De volgende zeventien weken zullen hard aankomen. Je zal je eenzaam en machteloos voelen. Je nachten zullen ellendig zijn en lang. Denk op die momenten aan je moeder. Mijn hart bloedt als ik haar bekijk, de sporen die je op haar hebt achtergelaten. Ze kon het niet aan om mee te rijden naar Schiphol. Toen ik dat hoorde en zag hoe ze leed, hoopte ik echt dat je vliegtuig boven de Sahara zou neerstorten. Dan was het voor ons voorgoed voorbij, dan

konden we eindelijk aan ons eigen leven beginnen. Dat dacht ik. Zover is het met mij gekomen.

Ik wil de volgende drie maanden niets van je horen. Schrijf me niet, ik delete je mails; bel me niet, ik neem niet op; beloof me niets, ik wil maar één ding: ontzuucht, kick af of verdwijn uit ons leven. Vergis je niet, je moeder denkt er net zo over. Jessie heeft zo op haar ingesproken, dat je moeder eindelijk haar rol beseft: ze heeft zich uit liefde voor jou laten bestelen en bedriegen en haar liefde heeft jouw verslaving enkel in stand gehouden, twaalf jaar lang.

Waarom sturen we je naar het andere eind van de wereld? Wel, mocht je toch ontsnappen uit het afkickcentrum, dan is er weinig kans dat je zonder geld wegkomt uit Zuid-Afrika en weer voor onze deur staat. Begrijp je? We willen echt een tijd van je af.

Pieter, lieve Pieter, ik wil deze woorden niet schrijven. Misschien was het anders gelopen als ik je eerder had gekend, of als ik jouw vader was geweest. Ik had je kunnen aanmoedigen om vol te houden met piano en conservatorium, met al je talent was je misschien concertpianist geworden; als jij de Goldbergvariaties speelt, hoor ik de hemel, maar je speelt niet meer, je spreekt niet meer met de engelen, je spreekt helemaal niet meer.

Terwijl ik dit schrijf, denk ik al aan de volgende brief die ik je zal sturen en de brieven erna, want jij weet niets van mij. Je hebt me aanvaard als de vriend die van je moeder houdt, zonder mijn verleden te kennen. Ik heb een geheim gemaakt van mijn verleden en de rampen die ik heb veroorzaakt, want ik ben zoals jij. Ik ben een verslaafde, een alcoholist, nu weliswaar afgekickt, maar nooit genezen. Als ik jou bekijk zie ik mezelf. Ik ken jouw hoofd

vanbinnen, ik weet wat jij denkt als je liegt, ik ken de roes in de warme avond en de vriendelijke nacht en ik ken de vijandige ochtend die altijd door onze linies breekt en ons naakt en gebroken achterlaat op het slagveld van de dag. Wij zijn dezelfde.

Kijk naar mij. Ik ben niet genezen, maar ik ben weer gezond. Ik kan weer liefhebben, dankzij jou kan ik dingen schrijven die niemand weet en die je kunnen helpen om te stoppen met alcohol en coke, want dat is mijn doel. Wat ik kon, kan jij ook.

Ik schrijf je twee keer per week, elke maandag en elke vrijdag.

Maandag vertel ik over mezelf, mijn krankzinnig dronken leven als schrijver van boeken en tv-series, tot het moment dat ik mijn (ex-)vrouw, mijn kinderen en mijn huis verliet.

Vrijdag vertel ik over mijn vlucht naar de andere kant van de wereld, naar Tahiti, wat daar gebeurde en hoe ik daar ben afgekickt. Hopelijk heb je iets aan mijn brieven. Zoniet: gooi ze weg en word nuchter zonder mij.

Ik wens je veel moed en kracht, mijn lieve vriend. Ik denk aan je.

Thomas

© 2021 Manteau / Standaard Uitgeverij nv, Rooseveltplaats 12,
B-2060 Antwerpen en Ward Hulselmans

www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

Vertegenwoordiging in Nederland:
New Book Collective, Amsterdam
www.newbookcollective.com

Eerste druk mei 2021

Omslagontwerp: Leen Depooter – quod. voor de vorm.
Omslagillustratie: © Tim Robinson / Millennium Images, UK
Opmaak binnenwerk: 5NUL8 Grafische Producties

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 223 3781 3
D/2021/0034/149
NUR 320 / 300